

Rep.Nr. 58/59

ARBEIDSHOF TE BRUSSEL

ARREST

OPENBARE TERECHTZITTING VAN 8 JANUARI 2009.

7DE KAMER

Not. 580 2° G.W.
Ziekte- en invaliditeitsverzekering
Tegensprekelijk
Definitief

In de zaak:

LANDSBOND DER CHRISTELIJKE MUTUALITEITEN,
met kantoren gevestigd te 1031 BRUSSEL,
Haachtsesteenweg 579.

Appellant, vertegenwoordigd door Mr A.
CROONENBERGHS loco Mr O. VAN OBBERGHEN,
advocaat te Vilvoorde.

Tegen :

H

Geïntimeerde, vertegenwoordigd door Mr M.
VANDORMAEL loco Mr F. DE KEERSMAECKER, ad-
vocaat te Vilvoorde.

★

★

★

Na beraad, spreekt het Arbeidshof te Brussel het hiernavolgend arrest uit :

Gelet op de stukken van rechtspleging, inzonderheid:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het vonnis gewezen op tegenspraak door de Arbeidsrechtbank van Brussel op 17 november 1995;
- het verzoekschrift tot hoger beroep ontvangen ter griffie van het Arbeidshof te Brussel op 15 december 1995;
- de besluiten van de partijen;
- de synthesebesluiten en gedinghervatting van geïntimeerde partij ontvangen ter griffie op 7 april 2008;

Gehoord de partijen in hun middelen en beweringen ter openbare terechtzitting van 20 november 2008 waarna de debatten gesloten werden.

De zaak werd overgemaakt aan het Openbaar Ministerie voor schriftelijk advies neer te leggen ter griffie van het Arbeidshof op uiterlijk 4 december 2008.

Gelet op het schriftelijk advies van de heer J.J. ANDRE, Advocaat-generaal, neergelegd ter griffie van het Arbeidshof op 1 december 2008, waarop de partijen niet meer wensen te repliceren.

Gelet op de neergelegde stukken.

★

★

★

1. DE FEITEN EN DE RECHTSPLEGING

1.

Mevrouw H. , die op het ogenblik van het ontstaan van de betwisting minderjarig was, genoot een erkenning als mindervalide bij het op dat ogenblik bevoegde Rijksfonds voor de Sociale Reclassering van Mindervaliden (verder genoemd het Rijksfonds). Zij bekwam als dusdanig een tussenkomst voor de reiskos-

ten tot bij een individuele kinesist te Mechelen, die driemaal per week een bobaththerapie toepaste. De erkenning van mevrouw H door het Rijksfonds liep op dat ogenblik tot 10 september 1991.

Bij wet van 28 december 1984, zoals gewijzigd door de wet van 26 juni 1990, art. 1,2° werd het Rijksfonds opgeheven. De bevoegdheden van het Rijksfonds werden voor het grootste gedeelte overgeheveld naar de gewesten en gemeenschappen. Een bijzonder regime werd echter voorzien met betrekking tot de tussenkomst in de individuele verstrekkingen voor functionele revalidatie en de daarbij behorende verplaatsingskosten. Overeenkomstig artikel 5 §1 van de vermelde wet werden deze taken overgedragen aan het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering. De Koning kreeg de opdracht een nadere omschrijving te geven van de bedoelde verstrekkingen met betrekking tot de functionele revalidatie, die tot het werkingsveld van de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering behoorden.

Aan deze bepaling werd uitvoering gegeven door een Koninklijk Besluit van 2 januari 1991.

Artikel 1 van dit Koninklijk Besluit wijzigde het Koninklijk Besluit van 4 november 1963 tot uitvoering van de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte en invaliditeitsverzekering, door het College van geneesheer-directeurs, ingesteld binnen het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering, eveneens bevoegd te maken voor de revalidatie-verstrekkingen die vroeger tot de bevoegdheid behoorden van het Rijksfonds. Artikel 2, § 1 van hetzelfde Koninklijk Besluit heeft de bepalingen, opgenomen in de wet van 16 april 1963 betreffende de sociale reclassering en de daarbij behorende verplaatsingskosten, opgeheven. In § 2 van hetzelfde artikel werd echter een overgangsmaatregel voorzien: de verstrekkingen, die verleend werden ingevolge een erkenning van het Rijksfonds werden verder uitbetaald volgens de door het Rijksfonds voorziene modaliteiten, en dit tot aan het eindpunt van de lopende erkenning.

In uitvoering van de voormelde bepalingen betaalde de Landsbond van Christelijke Mutualiteiten, als erkende verzekeringsinstelling in de ziekte- en invaliditeitsverzekering, aan mevrouw Hertogen, naast de eigenlijke kinesitherapieverstrekkingen eveneens de verplaatsingskosten terug.

2.

Bij schrijven van 10 september 1992 deelde de Landsbond van Christelijke Mutualiteiten aan de ouders van mevrouw H. mee dat vermits aan de erkenning bij het Rijksfonds een einde was gekomen op 10 september 1991, de terugbetaling van de reiskosten eveneens een einde nam op die datum. Er werd aan toegevoegd dat de nieuwe toepasselijke wetgeving enkel nog voorzag in een vast bedrag per bezoek voor de kinesist, die aan huis komt.

Bij verzoekschrift van 7 oktober 1992 heeft de vader van mevrouw H. beroep ingesteld tegen deze beslissing. In dit verzoekschrift werd aangevoerd dat de bestreden beslissing onvoldoende gemotiveerd werd en dat de beslissing in ieder geval geen terugwerkende kracht kon hebben. Gevraagd werd dat het recht op verplaatsingskosten zou hersteld worden.

3.

Bij vonnis van 17 november 1995 heeft de arbeidsrechtbank te Brussel de vordering ontvankelijk verklaard. De arbeidsrechtbank vernietigde de bestreden beslissing omdat deze niet wettelijk gemotiveerd was in de zin van de wet van 29 juli 1991. Alvorens verder uitspraak te doen over het recht van mevrouw H. op de verdere toekenning van verplaatsingskosten, beval de rechtbank een heropening van de debatten teneinde partijen toe te laten verder informatie bij te brengen met betrekking tot de kosten die in het kader van de reglementering op de ziekte en invaliditeitsverzekering konden terugbetaald worden, meer bepaald in het kader van de overeenkomsten die bestonden met bepaalde revalidatiecentra.

4.

Bij verzoekschrift van 15 december 1995 heeft de Landsbond van Christelijke Mutualiteiten hoger beroep aangetekend tegen dit vonnis. De Landsbond van Christelijke Mutualiteiten betwistte dat de bestreden beslissing onvoldoende zou gemotiveerd zijn. Ten gronde stelde de Landsbond van Christelijke Mutualiteiten dat, ingevolge de reglementering mevrouw Hertogen geen verdere aanspraak meer kon maken op verplaatsingskosten naar een kinesist en dat mevrouw H. ook geen aanspraak kon maken op een tussenkomst voor de revalidatie, zoals voorzien in de ziekte en invaliditeitsverzekering, omdat voor een dergelijke tegemoetkoming geen aanvraag was ingediend.

Bij besluiten van 7 april 2008 heeft mevrouw H
 , die inmiddels meerderjarig was geworden, het
 geding hervat dat door haar vader werd ingeleid.

★

★

★

II. DE ONTVANKELIJKHEID.

Het beroep is regelmatig naar de vorm. Het werd ingesteld binnen de maand na het bestreden vonnis en is aldus tijdig.

★

★

★

III. BEOORDELING.

1. De nietigheid van de bestreden beslissing in gevolge een gebrek aan motivering.

1.1.

De Landsbond van Christelijke Mutualiteiten is van oordeel dat de eerste rechter ten onrechte de bestreden beslissing vernietigd heeft ingevolge een gebrek in de motivering. Zij stelt dat haar kennisgeving niet los kan gezien worden van het administratief dossier opgesteld door het Rijksfonds, waarvan zij de continuïteit verzekerde. Zij stelt dat overigens uit de stukken, die mevrouw H voegde bij het verzoekschrift, voldoende blijkt dat zij op de hoogte was van de reglementering. De Landsbond van Christelijke Mutualiteiten stelt nog dat haar kennisgeving in feite geen administratieve beslissing was, maar een informatie aan de verzekerde over de gevolgen van de toepasselijke wetgeving.

1.2.

De Landsbond van Christelijke Mutualiteiten kan niet gevolgd worden in zoverre zij stelt dat haar beslissing geen administratieve beslissing was, maar enkel een mededeling met betrekking tot de toepassing van de wetgeving.

Ingevolge de bepalingen van de wet van 28 december 1984, zoals gewijzigd door de wet van 26 juni 1990 en het uitvoeringbesluit van 2 januari 1991, werd aan het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering de bevoegdheid overgedragen om aan de minder-validen in de toekomst de terugbetaling te doen voor de kosten van revalidatie en de daaraan verbonden verplaatsingskosten. Deze terugbetaling gebeurde in een overgangsfase op basis van de rechten die voortvloeiden uit de wet van 16 april 1963, en na de overgangsfase, op basis van de aangepaste reglementering van de ziekte en invaliditeitsverzekering (cfr.supra). De terugbetaling gebeurde door de voor de toepassing van deze wet erkende verzekeringsinstellingen, waarvan de Landsbond van Christelijke Mutualiteiten er één was. De draagwijdte van de betwiste kennisgeving was aan mevrouw H mede te delen dat haar geen rechten meer konden worden toegekend in het kader van de overgangsregeling, en dat haar evenmin enig recht kon worden toegekend in het kader van de specifieke wetgeving op de ziekte en invaliditeitsverzekering. Het voorwerp van de beslissing was dan ook de stopzetting van een bepaalde tegemoetkoming en de weigering naar de toekomst toe van deze tegemoetkoming.

1.3.

Ten onrechte verwijst de Landsbond van Christelijke Mutualiteiten naar het feit dat mevrouw H in feite voldoende kennis had van de rechtsgrond van de beslissing. Overeenkomstig artikel 3 van de wet van 29 juli 1991 met betrekking tot de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen moet de motivering, in de beslissing zelf opgenomen worden.

1.4.

Overeenkomstig het vermelde artikel 3 van de wet van 29 juli 1991 dient iedere bestuurshandeling niet alleen de feitelijke maar ook de juridische overwegingen aan te geven die aan de beslissing ten grondslag liggen. Indien kan aangenomen worden dat de kennisgeving een voldoende feitelijke motivering inhoudt door te verwijzen naar het einde van de erkenning door het Rijksfonds, dan houdt zij echter geen voldoende juridische motivering in. Ze laat de verzekerde niet na te gaan op welke wettelijke tekst de bestreden beslissing gesteund wordt en aldus na te gaan of eventueel aan deze wettelijke bepaling een verkeerde draagwijdte werd gegeven.

1.5.

Met de Landsbond van Christelijke Mutualiteiten dient wel aanvaard te worden dat de nietigheid van de bestreden beslissing niet tot gevolg kan hebben dat mevrouw H zonder meer het recht kan behouden waaraan een einde werd gesteld.

De vaststelling door de rechter van de nietigheid van de beslissing wegens niet naleving van de formele motiveringsplicht doet niet af aan zijn bevoegdheid uitspraak te doen over de rechten die voor de aanvrager voortvloeien uit de wettelijke bepalingen. De rechter mag het gevorderde slechts erkennen indien hij oordeelt dat de aanvrager aan alle wettelijke vereisten voldoet om daarop recht te hebben (Cass.27.06.2005; <http://jure.juridat.just.fgov.be>). De rechter moet zich aldus, na de beslissing vernietigd te hebben, in de plaats stellen van de instelling die de beslissing genomen heeft en zelf uitspraak doen over het recht. Dit is ook hetgeen de eerste rechter gedaan heeft.

1.6.

Het vonnis van de eerste rechter dient dan ook bevestigd te worden in zoverre het de bestreden beslissing vernietigt.

★

★

★

2. Het recht op tussenkomst in de verplaatsingskosten.

2.1.

De Landsbond van Christelijke Mutualiteiten is van oordeel dat de toepassing van de nieuwe reglementering het recht op betaling van de reiskosten afhankelijk maakt van de keuze van de verstrekker en van de plaats waar de verstrekkingen verleend worden. Zulks zou een ongelijkheid scheppen tussen de minder-validen hetgeen in strijd zou zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. In ondergeschikte orde stelt mevrouw H dat de bestreden beslissing in ieder geval niet met terugwerkende kracht een einde kon stellen aan het recht op terugbetaling van de verplaatsingskosten.

2.2.

Mevrouw H. betwist niet dat aan haar erkenning door het Rijksfonds een einde was gekomen op 10 september 1991. Derhalve kon zij vanaf die datum niet meer genieten van de overgangsregeling opgenomen in artikel 2 § 2 van het Koninklijke Besluit van 2 januari 1991 "houdende harmonisering van de bepalingen betreffende de tussenkomst in de prestaties van functionele revalidatie bedoeld in artikel 3, 2°, 3° en 4° van de wet van 16 april 1963 betreffende de sociale reclassering van de mindervaliden, daarbij inbegrepen de daarbij horende verplaatsingskosten, met de overeenkomstige bepalingen van kracht in het kader van de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte en invaliditeit".

Zoals blijkt uit de besluiten neergelegd voor de eerste rechter, en de uitvoerige nota die gevoegd was bij verzoekschrift, was mevrouw H. zich daar ook van bewust, doch klaagde zij essentieel aan dat de nieuwe bepalingen van de ziekte en invaliditeitsverzekering, die op haar vanaf die datum van toepassing waren, geen gelijkwaardige tussenkomst verstrekten, vermits volgens deze bepalingen de verplaatsingskosten enkel konden terugbetaald worden indien het ging om verstrekkingen verricht in een revalidatiecentrum met het welke het Beheerscomité van de Dienst voor Geneeskundige verzorging en Revalidatie van het RIZIV een overeenkomst had gesloten. Deze revalidatiecentra, die gelegen waren te Sint-Niklaas en te Sint-Amandsberg, waren volgens mevrouw H. te ver afgelegen om drie dagen per week een therapie te gaan volgen, vermits zij dan drie halve dagen school zou verliezen. Mevrouw H. heeft overigens nooit een concrete vordering gesteld met betrekking tot de verplaatsingskosten na de bestreden beslissing, zodat zelfs niet kan uitgemaakt worden of deze verplaatsingskosten nog effectief gemaakt werden.

2.3.

Het blijkt niet uit het administratief dossier, en het wordt ook niet aangevoerd door mevrouw H. dat zij ooit een aanvraag heeft ingediend om te kunnen genieten van een revalidatie tegemoetkoming in het kader van de reglementering op de ziekte en invaliditeitsverzekering. Overeenkomstig artikel 146 en 147 van het Koninklijk Besluit van 4 november 1963 tot uitvoering van de wet van 9 augustus 1963, zoals gewijzigd door het Koninklijk Besluit van 2

januari 1991, was een dergelijke aanvraag nochtans noodzakelijk om van een dergelijke tegemoetkoming te kunnen genieten.

De Landsbond van Christelijke Mutualiteiten merkt terecht op dat, bij gebreke van een dergelijke aanvraag, het recht op deze tussenkomst niet kon geopend worden. De eerste rechter heeft dan ook ten onrechte de heropening van de debatten bevolen ten einde na te gaan onder welke voorwaarden mevrouw H van deze tegemoetkoming zou kunnen genieten.

De vordering, in zoverre zij betrekking had op een toekomstig recht op tussenkomst in de verplaatsingskosten naar de kinesist, was dan ook ongegrond.

Mevrouw H merkt in de door haar neergelegde nota en in haar besluiten terecht op dat, in tegenstelling met hetgeen in diverse nota's en verklaringen beloofd werd naar aanleiding van de opheffing van het Rijksfonds, de tussenkomsten die in het regime van de ziekte en invaliditeitsverzekering verstrekt werden, meer bepaald voor de verplaatsingskosten de revalidatie, niet op dezelfde basis vergoed werden als onder het vroegere regime. Het betreft hier echter een politieke beslissing, waarover het hof geen uitspraak kan doen.

Mevrouw H kan niet gevolgd worden in zoverre zij stelt dat de nieuwe reglementering een onge-rechtvaardigde ongelijkheid in behandeling zou instellen tussen de verschillende categorieën van minder-validen. Het gelijkheidsbeginsel kan de wetgever er niet toe verplichten bepaalde voordelen, die reeds vroeger toegekend waren, onbeperkt te behouden ten voordele van de personen die van dit voordeel genoten. Anderzijds is de nieuwe reglementering, in zoverre zij de terugbetaling van bepaalde revalidatiekosten afhankelijk stelt van de omstandigheid dat deze revalidatieverstrekkingen verstrekt worden in bepaalde instellingen, gelijk, en zonder enige discriminatie, van toepassing op alle minder-validen, die onder toepassing vallen van de nieuwe regeling.

2.4.

Uit de verklaring van beide partijen ter zitting blijkt dat, ondanks de aankondiging dat de verplaatsingskosten niet meer terugbetaald konden worden vanaf 10 september 1991, deze blijkbaar verder terugbetaald werden tot op het ogenblik van de bestre-

den beslissing van 10 september 1992, zonder dat de Landsbond van Christelijke Mutualiteiten terzake enige vordering tot terugbetaling heeft ingesteld. Een dergelijke vordering kan overigens, ingevolge de ingetreden verjaring, ook niet meer ingesteld worden.

Het is derhalve zonder belang te onderzoeken of de bestreden beslissing van 12 september 1992 het recht op terugbetaling van de verplaatsingskosten kon intrekken vanaf 10 september 1991.

★

★

★

OM DEZE REDENEN :

Het Arbeidshof,

Gelet op de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, zoals tot op heden gewijzigd, inzonderheid op artikel 24;

Gelet op het eensluidend schriftelijk advies van de heer J. J. ANDRE, Advocaat-generaal;

Recht sprekend op tegenspraak;

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk en als volgt gegrond;

Vernietigt de bestreden beslissing van 12 september 1992 wegens een gebrek aan motivering, doch zegt voor recht dat mevrouw H. geen aanspraak kan maken op een terugbetaling van de verplaatsingskosten naar een privé kinesist.

Veroordeelt overeenkomstig artikel 1017 al. 2 van het Gerechtelijk Wetboek, de Landsbond van Christelijke Mutualiteiten tot de kosten van het hoger beroep, begroot in hoofde van mevrouw H. op 160,78 € rechtsplegingsvergoeding in graad van beroep en niet begroot voor wat betreft de procedure voor de Arbeidsrechtbank;

Aldus gewezen door de 7de kamer van het Arbeidshof te Brussel en ondertekend door :

De Heren :

F. KENIS : Raadsheer,

I. VAN DAMME : Raadsheer in Sociale Zaken
als werkgever,

K. GACOMS : Raadsheer in Sociale Zaken
als werknemer-arbeider,

En bijgestaan door :

D. DE RAEDT: Griffier,

I. VAN DAMME

K. GACOMS

D. DE RAEDT

F. KENIS

En uitgesproken op de openbare terechtzitting van de 7de kamer van het Arbeidshof te Brussel op 8 januari 2009 door :

De heer F. KENIS : Raadsheer,

En bijgestaan door :

D. DE RAEDT: Griffier,

D. DE RAEDT

F. KENIS

